

Del af Lovgivningsmagtens Opgaver og Rettigheder. Og det er jeg en bestemt Modstander af.

Endelig kan der tænkes den Mulighed, at man vilde sige, at et saadant Sagsanlæg kan faa for store og for vidtrækkende Konsekvenser, idet Domstolene ikke paa Forhaand kan se, hvilken Betydning en tilsyneladende ringe Afgørelse, som gaar Administrationen imod, kan faa. Dertil vil jeg sige, at det kan ikke være og bør ikke være afgørende for en enkelt Mands Ret, om Administrationen ved en urigtig Afgørelse — derom kan der jo nemlig kun være Tale, naar den vil kunne omstødes — er kommet til at tage en Stilling med uberegnelige Konsekvenser. Jo mere uberegnelige Konsekvenserne er, des nøjere har Administrationen dog at holde sig til Lovbestemmelserne.

Jeg tror ikke, at nogen af disse Grunde i og for sig har været ledende for den højtærede Finansminister, og jeg staar derfor ganske uforstaaende overfor hans Grunde. Naar jeg kan oplyse, at alene af Højesteret er der paadømt Sager, anlagte af en Skolelærer imod Kultusministeriet, en Fuldmægtig i Ministeriet imod Justitsministeriet, en Auktionsdirektør, en Amtmand, en Oberst, en Overdommer, en Række Postmestre, en Søfrybøder, en Kaptajn, altsaa mod de forskelligste Ministerier. Jeg har taget i Bunken af den ret lange Liste aldeles tilfældigt, hvad jeg har truffet — og naar jeg ser, at en saadan Række af forskellige Embedsmænd indenfor alle Administrationsgrene har faaet Tilladelse til at anlægge Sag, endogsaa med fri Proces i en Række Tilfælde, staar jeg indtil videre ganske uforstaaende overfor denne Nægtelse.

Den højtærede Finansminister vil indrømme mig, at jeg med denne Forespørgsel ikke har drevet Agitation. Det har ikke været mit Formaal. Tværtimod har det været min Hensigt at begrænse Forespørgselen lige til det, der nøje vedrører Sagen og dens Begrundelse. Det, der for mig er afgørende i denne Sag, er, at Afslaget er umotiveret. Jeg skal være parat til og villig til at paahøre den højtærede Finansministers Motivering uden nogen som helst Forhaandsmening vedrørende denne Motiverings fyldestgørende eller ikke fyldestgørende Karakter. Jeg har ikke haft noget Sidehensyn med denne Forespørgsel. Jeg har kun villet give Udtryk for, at det giver en Følelse af — Krænkelse af Retsbevidstheden, naar en Ret til at nægte Sagsanlæg, der er givet Administrationen, og som formodentlig ubetinget tilkommer Finansministeren, benyttes uden Motivering, og at der derved

gives Indtryk af, at Tilladelserne tilstaaes eller nægtes vilkaarligt.

Wilmann: Jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger i Anledning af et Samraad, som har været afholdt om Opførelse af Funktionærboliger i Klampenborg. Jeg har allerede tidligere under Finanslovens første Behandling haft Lejlighed til at omtale dette Spørgsmaal og rette en Opfordring til Trafikministeren om at søge disse Boliger opført, idet der er en overordentlig stor Trang til dem. Ud over de Oplysninger, som jeg den Gang fremsatte, skal jeg i Dag blandt andet gøre opmærksom paa, hvor vanskeligt det er for disse Mennesker at faa Boliger derude i denne Egn, hvor man jo slet ikke er indrettet paa at leje Boliger ud af den Art og Størrelse og til de Huslejer, som passer disse Statstjenestemænd. Det fører for det første med sig, at de ofte maa gaa meget lange Veje for at skaffe sig en Bolig, og endvidere ofte, naar de endelig finder en Bolig, maa tage den, som den tilbyder sig; de er ikke frit stillede. Og i Regelen bliver derfor Boligen til en efter de paa-gældende Tjenestemænds Indkomster altfor høj Husleje. Jeg skal oplyse, at af 12 Portører ved Klampenborg Station, der har en 3 Værelsers Lejlighed — thi selv om de vilde have en mindre, er det ikke sikkert, de kunde faa den derude, da der ikke er Tilbud af den Art Boliger —, betaler en 400 Kr., en 375 Kr., en 372 Kr. to 350 Kr., en 324 Kr., en 312 Kr., en 300 Kr., to 264 Kr. og to 250 Kr. i Husleje. Enhver vil indrømme, at for Tjenestemænd med de Lønninger, her er Tale om, der begynder med 1,200 Kr., og for hvem Slutningslønnen er 1,680 Kr., er de Beløb, de maa betale i Husleje, altfor store, uforholdsmæssig store Dele af deres Indtægter.

Den Kommission, som blev nedsat den 15. December 1906 for at skaffe Oplysninger i Anledning af Lønningslovsforslagene angaaende de 4 Etater, tilvejebragte en Del Oplysninger om, hvor meget der blev givet ud til Bolig og Skat paa de forskellige Steder. Disse Oplysninger viste for Københavns Vedkommende for begge Udgiftsposter 347 Kr. 70 Øre, for Provinsbyerne 281 Kr. 85 Øre, for Stationsbyerne 228 Kr. 70 Øre og for Landkommunerne 145 Kr. 10 Øre. Det vil ses af de Oplysninger, jeg her har fremsat, at adskillige af Tjenestemændene ude ved Klampenborg maa give i Husleje et Beløb, som endog er større, ikke saa lidt større end, hvad baade Bolig og Skat var anslaaet til efter de Oplysninger, man havde indhentet her i København.